

DRUKWERK

DEN HEER .....

.....

.....

ECONOMISCHE DOCUMENTATIE  
PRINSENWEG 111  
W A S S E N A A R

# Slaaf van Stalin of Amerikaanse kolonie?

Het Centrale Planbureau cijfert ons land de afgrond in

Twee jaar geleden zagen de economische weerprofeten in Nederland onze toekomst niet zo somber in. De lezer wordt hierbij in staat gesteld de voorspellingen van toen en nu te vergelijken. Hij zal er het zijne van denken..... en onderstaand artikel van dr. Perseverant zal hem helpen zijn gedachten hierover te ordenen.

## 1946

Het Centraal Planbureau publiceert zijn „Eerste Nota over het Nationaal Welvaartsplan”. Daaruit wordt hier het volgende geciteerd:  
*„Teneinde nu te kunnen bepalen, hoe hoog het welvaartsniveau kan komen te liggen, is een opstelling gemaakt van de totale behoefte aan consumptiegoederen bij verschillende vergelijkingsinkomens, uitgaande van de veronderstelling dat in 1946 de inhaalvraag ingesteld wordt op een vergelijkingsinkomen van 40 pCt. Het blijkt dan, dat zonder het opnemen van buitenlandse credieten een niveau van 50 pCt. wordt bereikt. In 1948 zou dan een welvaartspeil van circa 70 pCt. verwezenlijkt kunnen worden, waarna in 1949 een niveau van 84 pCt. zou kunnen worden bereikt en tenslotte in 1950 het peil van 1938 te worden overschreden.”*

De Directeur van het Centraal Planbureau was in 1946 en is nog prof. Tinbergen. Men leze nu hiernaast wat deze zelfde prof. Tinbergen kort geleden schreef in „Economisch-Statistische Berichten” (een artikel in samenwerking met dr. van Traa).

## 1948

*„Het Nederlandse volk zal met name genoeg moeten nemen met een welvaartspeil, dat de snelle stijging van de technische mogelijkheden niet weerspiegelt en dat niet of slechts weinig uitgaat boven dat van 1938. Verder zal het een groot gedeelte van het nationale inkomen moeten reserveren voor besparingen, teneinde de noodzakelijke investeringen mogelijk te maken. Slechts indien aan deze voorwaarden wordt voldaan, en indien het gelukt de industriële ontwikkeling en de vergroting van efficiëntie, tot uitdrukking komende in een voldoende stijging van de arbeidsproductiviteit, door voldoende scholing en andere maatregelen regelmatig voortgang te doen vinden, zal het mogelijk zijn omstreeks 1952 weer een volkshuishouding te hebben, die op eigen krachten kan drijven en die niet langer afhankelijk is van giften en andere steun van het buitenland.”*  
Dat is een ander geluid!

Prof. Tinbergen moet dus thans constateren, dat van een ruime overschrijding van het niveau van 1938 in het geheel geen sprake zal zijn en dat wij ons reeds bijzonder gelukkig mogen prijzen, indien wij dit niveau zouden bereiken. En dat povere resultaat wordt verkregen ondanks het afstoten van een deel van onze goudvoorraad, ondanks het op grote schaal liquideren van onze dollarwaarden, ondanks de uitgebreide hulp volgens het Marshallplan (met al welke factoren in de genoemde Nota van 1946 nog in het geheel geen rekening was gehouden)! Terwille van de volledigheid en de objectiviteit had prof. Tinbergen gerust aan zijn laatste artikel kunnen toevoegen, dat wij in de komende jaren zeer waarschijnlijk ver onder het bedoelde welvaartspeil zullen blijven. En, nog afgezien van de algemene economische toestand, hoe denkt prof. Tinbergen zich het bereiken van een normaal welvaartspeil zonder leniging van de woningnood, die de eerste jaren eerder toe dan af zal nemen?

Waarom is nu deze opmerkelijke verandering van inzicht te danken? Hebben zich, om de taal te gebruiken waarin zoveel wijsheid den volke kond wordt gedaan, zekere „bottle-necks” gemanifesteerd, of heeft men destijds de „trend” niet nauwkeurig genoeg uitgestippeld? Wij weten het niet. In ieder geval kunnen wij de bovenaangehaalde passage uit de Nota thans zonder gevaar voor overdrijving als baarljke nonsens betitelen. De omstandigheid, dat zij kort vóór de verkiezingen werd gepubliceerd, is toch eigenlijk geen voldoende verontschuldiging. Het kan in een democratisch land immers niet de taak heten van een officieel regeringsbureau, om zich ten koste van de waarheid in de stembusstrijd te mengen.

*Het is niet aangenaam, het is echter wel goed en nodig om dergelijke grove vergissingen, of wat het dan zijn mag, aan de kaak te stellen. De huidige toestand immers komt er nu eenmaal op neer, dat een betrekkelijk kleine groep van personen de pretentie heeft, een geheel volk naar zijn pijpen te laten dansen. Daarom heeft dit van zijn kant er aanspraak op te weten, hoeveel verstand zij van hun taak hebben en hoe zij deze opvatten.*

„Nodig is bovendien”, schrijven de heren Tinbergen en Van Traa, „behalve opvoering van de productie, een verhoging van de efficiëntie der productiemiddelen en een betere samenstelling van ons exportpakket.”

Kostelijk is de uitdrukking „Export-pakket”, alsof de doorsnee-Nederlander al niet genoeg met zijn „levensmiddelenpakket” in de maag zit!

Het is weer een typisch ambtelijke voorstelling van zaken. Want de bedoeling is natuurlijk, dat het „pakket” tot in alle bijzonderheden van overheidswege in elkaar wordt gezet, verpakt en verzonden. De kosten komen dan wel ten laste van de particuliere ondernemer, al het andere echter, de frankering inclusief, maakt Vadertje Staat in orde. Men kan er volkomen zeker van zijn, dat het Nederlandse volk, indien zijn uitvoer door dergelijke inzichten en quasi-geleerde maar in wezen holle en zinledige calculaties bestierd blijft, zijn faillissement niet tegemoet gaat, maar snelt.

#### DE AAP UIT DE MOUW.

Thans echter een ander punt. Genoemde beschouwingen zijn niet in elk opzicht van realiteitszin verstoken. Het valt op, dat een en andermaal met zeker onmiskenbaar heimwee wordt gesproken over „Indonesië”. De inkomsten uit de overzeese bezittingen, heet het reeds in de aanhef, zijn verdwenen en tegen het einde wordt weer gesproken over de grote verliezen, door ons geleden zowel in kapitaalbezit als in afzetmogelijkheden. (Duitsland en Indonesië).

Dat ook de afzetmogelijkheden worden genoemd, toont althans enige verruiming van inzicht, vermits Indië in die hoek tot dusverre onveranderlijk als beleggingsgebied werd aangeduid.

Toch is ook dit nieuwe inzicht nog veel te beperkt. Immers, behalve als beleggingsveld en afzetmogelijkheid, is Indië mede als arbeidsveld van betekenis. Zulks was reeds in het verleden het geval, doch het zal het in de toekomst nog meer moeten worden, juist omdat Indië als beleggingsgebied voor ons land zowel absoluut als relatief op de achtergrond zal treden.

Een verstandig man als Professor Tinbergen zal dit ongetwijfeld erkennen en ook zal hij de grote betekenis moeten toegeven, die Indië voor de betalingsbalans en daarmee voor het Nederlandse welvaartspeil bezit. De quaestie is namelijk, dat deze uitzoekerij van exportpakketjes toch eigenlijk maar een Sisypusarbeid wordt, indien men in de grond van de zaak eigenlijk alleen te vragen heeft en niets te bieden.

Wat, behalve bloembollen, jenever en Philips-artikelen, hebben wij te offeren, dat Amerika niet beter en goedkoper zelf kan maken? Wij kunnen dus in het beste geval op de deviezenmarkt naar zachte deviezen

op jacht gaan, net zo „soft” als onze eigen gulden is, hoewel heel het volk aan wat hartigers behoefte heeft.

Toen wij Indië nog hadden was het wat anders. En bezaten wij het op het ogenblik als vast bezit, dan zou het ook thans anders zijn. Met rubber, suiker, olie, thee en zovele andere producten kan men op de wereldmarkt voor de dag komen.

Doch de S.D.A.P. heeft het steeds, ook onder meer in het door de heer Tinbergen mede-ondertekende „Plan van den Arbeid”, van de daken geroepen: „Indië los van Nederland!”

En datgene, wat steeds door de S.D.A.P. werd gepropageerd, is thans door de Partij van de Arbeid in praktijk gebracht.

**Indertijd meendet gij ook zonder Indië de Nederlandse arbeider een hemel op aarde te kunnen beloven. Nu gij de macht in handen hebt, merkt gij wat daarvan terecht komt.**

En luidt Uw verweer, dat sinds de oorlog de omstandigheden wel buitengewoon moeilijk zijn, dan is onze repliek: Zeer zeker, doch juist omdat dit het geval is moet Uw gedragslijn tegenover het Nederlandse bezit in Indië en al wat Indië verder voor ons betekent toch wel zeer lichtvaardig worden genoemd, vooral ook omdat gij daardoor de toekomst van de Nederlandse arbeider, wiens belangen gij zegt te vertegenwoordigen, op de meest onverantwoordelijke wijze hebt aangetast. De Nederlandse arbeider weet dit niet, want gij deelt het hem niet rechtstreeks mede en schrijft daarover ten hoogste in wetenschappelijke bladen, die buiten zijn dagelijkse lectuur en zijn gezichtskring vallen. Integendeel, gij hebt hem vlak voor de verkiezingen op grove wijze misleid. Wist hij de waarheid, hij zou over Indië en het Indische vraagstuk oordelen zoals onze soldaten doen, die de werkelijkheid van dat vraagstuk als net ware oog in oog hebben kunnen aanschouwen.

En wat Uw pretentie aangaat om, nadat gij ons land en volk door Uw oude theorieën de afgrond nabij hebt gebracht, met nieuwe redding en verlossing te brengen, hiervan kan slechts worden vastgesteld:

„Wie t'allerhardste ervan swijght  
Heeft t' allerbeste ervan gheseyt.”

Daar gedane zaken nu eenmaal geen keer hebben, zouden bovenstaande beschouwingen, behalve dan wellicht als boetpredicatie, generlei waarde hebben, indien Indië voor ons land inderdaad en in elk opzicht als verloren viel te beschouwen. Dit is echter, hoezeer alles aan een zijden draadje hangt, niet het geval.

In dit geval dient een zeer opmerkelijke uitlating van de Minister van Financiën — en wie kan eigenlijk beter over de nood van het Nederlandse volk oordelen? — te worden gerelateerd.

**Na te hebben vastgesteld, dat wij „tegenover God en de mensen verplicht zijn dat millioenenvolk, hetwelk zoveel jaren op ons land heeft gesteund, te behoeden voor pest, hongersnood, roof en moord”, zeide hij woordelijk, dat het tot Nederland's verantwoordelijkheid behoort om de zeer grote belangen, die het daar**

bezit, veilig te stellen, zowel met het oog op het heil van de overzeese bevolking als zeker niet minder met het oog op de toekomst van het Nederlandse volk.

En ook alweer van prof. Lief tinck is de mededeling afkomstig, dat de potentiële vordering van Nederland op Indië meer dan 5 milliard bedraagt. En daarmee is voor degene, die Indië en Nederland kent, die weet wat Indië in het verleden voor Nederland heeft betekend, en wat het in de toekomst bij verstandig beleid kan worden, nog maar een zeer klein deel van deze allerbelangrijkste actiefpost, zowel op onze betalingsbalans als voor ons welvaartspeil tot uitdrukking gebracht.

„Veiligstellen”, wij behoeven prof. Lief tinck wel niet uit te leggen, wat deze term praktisch inhoudt. In elk geval niet, dat men de debiteur maar zijn gang laat gaan.

Sinds de bovenvermelde uitspraak van Minister Lief tinck is weer ruim een maand verstreken.

Daarom mag — want de Eerste Januari 1949 nadert snel en dan zullen de Verenigde Staten van Indonesië soeverein zijn en met het Nederlandse bezit kunnen doen wat zij willen — dit praktisch zelfs volkomen waardeloos maken — aan de Nederlandse regering met grote nadruk de vraag worden gesteld:

Wat doet (d.w.z. niet wat praat) gij eigenlijk om **DE ZEER GROTE BELANGEN, DIE NEDERLAND OVERZEE HEEFT**, veilig te stellen, hetgeen volgens de uitdrukkelijke verklaring van Uw Minister van Financiën vooral ook voor de toekomst van ons volk van zo grote betekenis is?

Het antwoord kan slechts luiden: Niets, absoluut niets.

Een Latijns citaat luidt: Senatu deliberante Saguntum perit, d.w.z. terwijl de Senaat debiteerde, ging Saguntum te gronde.

Dit zou voor ons land in de tegenwoordige tijd kunnen worden vertolkt door de volgende woorden: terwijl het Centraal Planbureau calculeert en becijferingetjes opstelt, die op de lagere school thuis behoren, gaan de laatste restanten van de Nederlandse welvaart verloren en heeft ons land slechts de keuze om de slaaf van Stalin of — wat in de grond der zaak toch ook zeer bedenkelijk is — een Amerikaanse kolonie te worden, in elk geval zijn plaats in de rij der volken, zijn eigenheid en al wat een natie als natie lief moet zijn, geheel te verliezen.

Dr. PERSEVERANT.

*„Nederland heeft knappe koppen;  
rekenen, dat kan men best,  
maar regeren is vooruitzien  
en dat rekenen is de p.....!  
Wat men ons heeft voorgerekend.  
Ach, wat kwam ervan terecht?  
Cijfers kunnen niet regeren,  
wat het Planbureau ook zegt.  
Nee, alleen bezielde daden  
onder beter, wijs beleid  
kunnen Holland doen herrijken  
uit de poel van narigheid.  
Daden, doet U thans verrichten!  
Cijfers, staakt Uw wild geraas  
Want zolang de cijfers heersen.....  
ZIJN DE NULLEN HIER DE BAAS!”*

PALPIUS.

Geef dit papier door en bespreek dit onderwerp in de kring van Uw vrienden en bekenden! Slechts door samenwerking van allen kan een andere koers worden gevolgd! — Meerdere exemplaren te verkrijgen: „Economische Documentatie”, Prinsenvweg 111, Wassenaar, giro 155923. — Bijdrage in de kosten middels giro of in postzegels is een vereiste voor het doeltreffend voortzetten van deze actie.